

وضعیت اکوسیستم استارت‌آپی کشور بحرانی است

به گفته رئیس هیئت‌مدیره انجمن فین‌تک، بسیاری از شرکت‌ها که به شبکه‌های اجتماعی مرتبط بوده‌اند از همان ابتدای دوران محدودیت‌های اینترنت فعالیت‌شان متوقف شد.

رئیس هیئت‌مدیره انجمن فین‌تک: «اکوسیستم استارت‌آپی کشور دچار توقف نسبی در پیشرفت خواهد شد؛ سرمایه‌گذاران تا مدتی با احتیاط حرکت خواهند کرد و بخشی از سرمایه‌گذاری به سرمایه‌گذاری سنتی برمی‌گردد.»
تعبیر، تردید یا انکار مقامات و مسئولان درباره میزان آسیب‌های وارد شده به کسب‌وکارها، استارت‌آپ‌ها و فعالان حوزه اقتصاد دیجیتال کشور مشکلات پیش آمده در این عرصه را حل نخواهد کرد. حالا که عمر اختلالات و محدودیت‌هایی که نان شرکت‌ها و استارت‌آپ‌ها را آجر کرده از دو ماه گذشته است، پیدا کردن راه‌حل مهم‌تر از تردید درباره میزان خسارت‌ها و تکذیب چالش‌هایی است که موجی از بی‌کاری، اخراج، تعدیل، کاهش درآمد و بر باد رفتن امید و انگیزه‌ها را به راه انداخته است. به گزارش زومیت، از آمارهای منتشر شده توسط پلتفرم‌های مختلف تا اعداد و ارقامی که نهادهای متولی در حوزه فناوری اطلاعات ارائه می‌کنند تا یک چرخ زدن چند دقیقه‌ای در لیکدین و مشاهده تعداد افرادی که به‌تازگی کارشان را از دست داده و اصطلاحاً آماده به کار (open to work) هستند، همگی نشان می‌دهد که وضعیت فعالان حوزه فناوری اطلاعات و در مجموع، اکوسیستم استارت‌آپی کشور مطلوب نیست.

حالا که حدوداً دو ماه و دو هفته است استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان در وضعیتی غیر معمول به سر می‌برند و عرصه فعالیتشان تنگ‌تر از قبل شده است، زمان مناسبی برای ترسیم وضعیت فعلی اکوسیستم استارت‌آپی کشور و همچنین پیش‌بینی آینده پیش روی این فضا و کسب‌وکارها است. آینده‌ای که محمدمهدی شریعتمدار، رئیس هیئت‌مدیره انجمن فین‌تک، آن را مثبت نمی‌بیند.

او ابتدا تصویری کلی از وضعیت فعلی اکوسیستم ارائه می‌دهد و موضوع نامشخص و ناپایدار بودن شرایط را منشأ مشکلاتی می‌داند که گریبان‌گیر فضای استارت‌آپی کشور شده است؛ معضلی که مهم‌ترین تأثیرش در بخش سرمایه دیده می‌شود. شریعتمدار این مسئله را این طور توضیح می‌دهد:

به دلیل عدم قطعیتی که در وضعیت اینترنت به وجود آمده، بحث سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌ها به‌شدت دچار اختلال شده و این روزها شاهد خروج سرمایه‌گذاران از اکوسیستم استارت‌آپی کشور هستیم. این موضوع می‌تواند باعث ایجاد اختلال در روند پیشرفت اکوسیستم شود؛ این در حالی است که در سال‌های اخیر حوزه استارت‌آپ در کشور جزء معدود بخش‌هایی بوده که پیشرفت اقتصادی داشته است.

همه ظرفیت‌هایی که از دست دادیم

با مشکلات به وجود آمده در دوران اخیر، بخش سوده اقتصاد کشور شاهد از دست رفتن ظرفیت‌های و پتانسیل‌هایی بوده است که مهم‌ترین آن «موضوع توقف فعالیت شرکت‌های متعدد یا تعدیل نیروی کار در آن‌ها است». به گفته رئیس هیئت‌مدیره انجمن فین‌تک، بسیاری از شرکت‌ها که به شبکه‌های اجتماعی مرتبط بوده‌اند از همان ابتدای دوران محدودیت‌های اینترنت فعالیت‌شان متوقف شد.

سایر کسب‌وکارهای این حوزه هم از تغییرات اخیر بی‌نصیب نبوده‌اند: «در لایه دوم شرکت‌هایی که در حوزه تبلیغات و تجارت اجتماعی فعال بودند، آسیب‌های جدی دیدند و فعالیت برخی از آن‌ها متوقف شد. به تبع این وضعیت، شرکت‌هایی که در حوزه پرداخت و سرویس‌های ثانویه فعالیت می‌کردند و بخشی از فعالیتشان وابسته به فعالیت کسب‌وکارهای حوزه تجارت اجتماعی (social commerce) بود، آسیب جدی دیدند.»
مجموع این شرایط دیدگاه دیجیتال کشور را به‌شدت تحت تأثیر قرار داده و عملاً بخشی از اقتصاد کشور را که در سال‌های اخیر پیشرفت داشته است، محدود کرده است. شریعتمدار پیامدهای این وضعیت را این طور بیان می‌کند:

بسامد این اتفاقات می‌تواند باعث کوچک شدن اکوسیستم و از بین رفتن بخش قابل توجهی از آن شود. این آسیب‌ها فقط هم به این موج اولیه محدود نمی‌شود؛ بلکه عدم اطمینان به این فضا و عدم قطعیتی که در این اکوسیستم ایجاد شده تا سال‌ها می‌تواند باعث افت جدی در موضوع شروع و کسب‌وکار شود.

بسته‌های حمایتی گره‌گشا نیستند

البته دولت در یک‌ماه اخیر سعی داشته با معرفی بسته‌های حمایتی و تدوین آیین‌نامه‌هایی درباره روش اجرای طرح‌های حمایتی خسارت‌های وارد شده به

کسب‌وکارها را جریان کند. روح‌الله دهقانی فیروزآبادی، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان رئیس‌جمهور، هم به‌تازگی از تسهیلات جدیدی خبر داده است که از سوی صندوق نوآوری و شکوفایی برای حمایت از کسب‌وکارهای اینترنتی آسیب‌دیده در نظر گرفته شده است.

طبق اعلام معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور، این تسهیلات برای هر شرکت تا سقف ۱۰ میلیارد تومان تسهیلات در نظر گرفته شده که با نرخ ترجیحی و یک‌جا پرداخت می‌شود و بازپرداخت آن باید در یک دوره ۱۲ ماهه انجام شود.

پیش از این نیز کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال از برنامه حمایتی دولت برای سکوها و کسب‌وکارهای داخلی رونمایی کرده بود که مواردی همچون پرداخت، حمایت تبلیغاتی، خدمات پستی، تأمین منابع و حمایت مالیاتی، تسهیلات بانکی، اعتباربخشی و... را شامل شده و قرار است به کسب‌وکارها اعطا شود.

پس از انتشار این طرح بود که بسیاری از کارشناسان اعلام کردند این بسته حمایتی با وجود تمام نکات مثبتی که دارد نوسازآوری است پس از مرگ کسب‌وکارها. رئیس کمیسیون تجارت الکترونیکی سازمان نسر تهران، در این خصوص به زومیت گفت: «طرح حمایتی وزارت ارتباطات طرح خوبی است ولی کاش سال ۹۶ تهیه و منتشر می‌شد. الان زمان بدی برای انتشار این طرح است. اگر چند سال قبل چنین طرحی ارائه می‌شد، کسب‌وکارها و پلتفرم‌های داخلی هم از آن استفاده می‌کردند و اکوسیستم پلتفرمی ما چند برابر امروز می‌شد.»

شریعتمدار هم نه‌تنها این طرح و برنامه‌ها برای حمایت از استارت‌آپ‌ها و جریان خسارت‌هایشان را مؤثر ندانسته بلکه آن‌ها را عاملی برای افزایش تبعیض در این حوزه خواند و گفت:

مهم‌ترین مسئله در تخصیص بسته‌های حمایتی رانت و تبعیض‌هایی است که اعطای این بسته‌ها به وجود می‌آورد و تعادل بازار را از بین می‌برد. به نظر من بسته‌های حمایتی بیشتر به کسب‌وکارهایی که سهام‌دار دولتی دارند، اختصاص پیدا خواهد کرد و برای آن‌ها هم حکم یک مسکن کوتاه‌مدت را خواهد داشت.

اگر همین طور که شریعتمدار و برخی از کارشناسان اعتقاد دارند، این برنامه‌ها اثربخشی کافی را نداشته باشد آینده اکوسیستم استارت‌آپی کشور به‌مراتب تاریک‌تر از وضعیت امروزشان خواهد شد. رئیس هیئت‌مدیره انجمن فین‌تک ایران این آینده را چنین پیش‌بینی می‌کند: «من فکر می‌کنم اکوسیستم استارت‌آپی کشور در آینده دچار یک سکنه یا توقف نسبی پیشرفت خواهد بود و سرمایه‌گذاران تا مدتی بسیار با احتیاط حرکت خواهند کرد و شاید بخشی از سرمایه‌گذاری دوباره به سرمایه‌گذاری سنتی برگرود، او وضعیت حوزه منابع انسانی را هم پرمشکل‌تر از امروز ارزیابی کرده و اظهار کرد:

در حوزه منابع انسانی مشکلات به‌شدت جدی به وجود خواهد آمد. نیروی دانشگاهی و بسیاری از فعالان اقتصادی ما به دلیل عدم امکان پیش‌بینی آینده از کشور خارج خواهند شد. من فکر می‌کنم کسانی که الان فعال هستند اولاً، با معضل منابع انسانی مواجه خواهند شد و مسئله دومشان موضوع عدم قطعیت و عدم امکان پیش‌بینی آینده برای سرمایه‌گذاری‌های مجدد یا توسعه مجدد کسب‌وکارشان خواهد بود.

صحت از طرح و برنامه‌های ناممکن

با چنین پیش‌بینی‌هایی از سوی فعالان و صاحب‌نظران این حوزه و البته تداوم وضعیت نامطلوب، استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای دانش‌بنیان چشم‌انداز چندانی روشن‌تری پیش روی خود نمی‌بینند. بااین‌حال، دولت آینده‌ای را ترسیم می‌کند که پذیرش امکان تحقق آن کمی دشوار است. برای مثال، معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور، چندی پیش در یک برنامه تلویزیونی اعلام کرده بود که با اجرای موفق قانون پیش‌تولید دانش‌بنیان، کشور می‌تواند تا سه سال آینده ۱۰ یونیکورن (استارت‌آپ یک

میلیارد دلاری معادل ۳۵۰ هزار میلیارد ریال) واقعی داشته باشد. هدفی که البته با در نظر گرفتن شرایط استارت‌آپ‌های موجود در کشور، به‌ویژه در دو ماه گذشته، کمی دور از دست به نظر می‌رسد.

محمدمهدی شریعتمدار هم جزء کسانی است که تحقق این هدف را چندان محتمل نمی‌داند:

تغییرات جدی در حکمرانی اقتصادی؛ شرط جذب سرمایه خارجی

یکی دیگر از اهدافی که معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری برای توسعه استارت‌آپ‌های کشور در نظر گرفته موضوع جذب سرمایه‌گذاری خارجی است. موضوعی که حتی اگر پیش از این محتمل به نظر می‌رسید، حالا و با وجود عدم ثبات در وضعیت اینترنت کشور و به تبع آن غیر قابل پیش‌بینی بودن آینده کسب‌وکارهای اقتصاد دیجیتال، تحقق آن دشوارتر از همیشه شده است.

رئیس هیئت‌مدیره انجمن فین‌تک با اشاره به این که در مسائل اقتصادی تبعیض به‌شدت فزاینده است و اعتماد و امنیت اقتصادی برای سرمایه‌گذاری در طول زمان به وجود می‌آید، از عدم تمایل سرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری خبر داده و تصریح کرد:

ما در سوابق فعالیت‌مان به سرمایه‌گذار خارجی نشان نداده‌ایم که کشور ما برای سرمایه‌گذاری، کم‌ریسک و سهل‌است. حتی سرمایه‌گذار داخلی هم شاهد عدم قطعیت‌ها و غیر قابل پیش‌بینی بودن آینده و عدم اجرای قوانین و پیشی گرفتن برخی دستورها از قوانین است که باعث می‌شود عدم امنیت سرمایه‌گذاری را احساس کند.

به اعتقاد او، این ویژگی‌ها در دوران اخیر تشدید هم شده و احتمال جذب سرمایه‌های خارجی را کم‌رنگ‌تر کرده است. «در مباحث اخیر، مثل قطعی اینترنت و مسائل اجتماعی، شرایط سخت‌تر شده؛ بنابراین، من فکر نمی‌کنم سرمایه‌گذاری خارجی در سال‌های آینده انجام شود مگر این که تغییر رویه خیلی جدی و عمیق در روش حکمرانی اقتصادی ما به وجود بیاید.»

البته شریعتمدار به این نکته نیز اشاره کرد که با توجه به این که حکمرانی اقتصادی تابعی از حکمرانی سیاسی-اجتماعی ما است، صرفاً با تغییرات اساسی می‌توان به این نتیجه رسید. او همچنین اشاره کرد که برای ایل و برادکام تراشه تولید می‌کنند، قصد دارد ۱۲ میلیارد دلار برای ساخت کارخانه‌ای در آریزونا هزینه کند. بخشی از هزینه‌های ساخت این کارخانه در برنامه هزینه سرمایه این شرکت برای سال ۲۰۲۱ منظور شده است. هزینه سرمایه برای برادکام ممکن است از ۱۷ میلیارد دلار در سال ۲۰۲۰ تا ۲۸ میلیارد دلار بالغ شود.

◆ بزرگترین برندگان کمبود جهانی تراشه
طبق این گزارش، کمبود ناگهانی نیمه رساناها، تولید خودرو در مختل ساخته و افزایش درآمد ایل را محدود کرد اما در عوض به بازار سازندگان تجهیزات تولید تراشه حساسی رونق بخشید. این شرکت‌ها به عنوان بزرگترین برندگان کمبود جهانی تراشه ظاهر شده‌اند زیرا شرکت‌های تراشه سازی به افزایش ظرفیت تولیدشان برای پاسخگویی به تقاضای فزاینده اقدام کرده‌اند. شرکت اپلاید متالز که بزرگترین سازنده تجهیزات تولید نیمه رسانا در جهان است، شاهد پیشرفت حدود ۴۰ درصدی ارزش سهامش در سال میلادی ۲۰۲۰ بوده و بهترین عملکرد را در شاخص نیمه رسانا داشته است. ارزش سهام شرکت‌های بروکس اتومیشن، لام ریسیج کورپ و کی ال ای کورپ در همین مدت هر یک بیش از ۲۳ درصد افزایش پیدا کرد که دو برابر افزایش شاخص نیمه رسانای فیلدلنیا بوده است. توسعه بودجه تجهیزات از سوی شرکت‌های بزرگ تراشه سازی و دولت‌هایی که نگران نفوذ خارجی در تاسیسات تولید هستند، به‌ویژه استریت این اطمینان را بخشیده که روند صعودی مذکور قوی می‌ماند.

مشکل کمبود تراشه زمانی که کووید ۱۹ به سرعت شیوع یافت و باعث سقوط فعالیت اقتصادی و کاهش تولید شرکت‌ها شد، غیرقابل تصور بوده اما پس از شوک اولیه، فروش بسیاری از صنایع افزایش یافت و شرکت‌ها در تلاش برای افزایش موجودی انبارهایشان هستند. بسیاری از شرکت‌های تراشه‌سازی اکنون با حداکثر ظرفیت تولید

مشکل کمبود تراشه زمانی که کووید ۱۹ به سرعت شیوع یافت و باعث سقوط فعالیت اقتصادی و کاهش تولید شرکت‌ها شد، غیرقابل تصور بوده اما پس از شوک اولیه، فروش بسیاری از صنایع افزایش یافت و شرکت‌ها در تلاش برای افزایش موجودی انبارهایشان هستند. بسیاری از شرکت‌های تراشه‌سازی اکنون با حداکثر ظرفیت تولید

آلمان از تحریم‌های آمریکا درباره تجهیزات مخابرات چین پیروی نمی‌کند

آلمان قصد ندارد در ممنوعیت تجهیزات مخابراتی ساخت چین از آمریکا پیروی کند.

به گزارش مهر به نقل از رویترز، به گفته سخنگوی وزارت اقتصاد آلمان ممنوعیت استفاده از چنین تجهیزاتی به صورت موردی بررسی می‌شود.

از زمان حمله روسیه به اوکراین، رابطه آلمان و چین به دقت تحت بررسی قرار گرفته و همین امر وابستگی اقتصاد کشور به انرژی روسیه را نشان داده و مقامات نگران وابستگی تجاری مشابهی به چین هستند. از سوی دیگر پس از آنکه در هفته گذشته کمیسیون فدرال ارتباطات آمریکا از تایید تجهیزات جدید چینی به دلیل ریسک غیرقابل قبول نسبت به امنیت ملی آمریکا سرباز زد، آلمان به طور خاص تحت فشار است تا اقداماتی درباره تولید کنندگان تجهیزات مخابراتی چینی انجام دهد.

طبق گزارشی در وزارت اقتصاد آلمان، توصیه‌هایی برای افزایش سطح بررسی‌ها درباره استفاده از تجهیزات در برخی ایالت‌ها انجام شده است.

در این تحقیق به قانونی اشاره شده که ۲۰۲۰ میلادی در آلمان وضع و موانع متعددی برای سازندگان تجهیزات مخابراتی شبکه‌های ارتباطی نسل آینده ایجاد کرده است. تحت قانون مذکور در صورتیکه تهیه‌کننده تجهیزات ادعاهای اشتباهی داشته باشد، از بازبینی‌های امنیتی پشتیبانی نکند یا نتواند شکاف امنیتی را ترمیم یا گزارش کند، می‌توان استفاده از تجهیزات فناوری اطلاعات به‌طور جداگانه یا کل شرکت را ممنوع و آن را غیر معتبر اعلام کرد.

در حال در گزارش ۱۰۴ صفحه‌استراتژیک اشاره شده باید یک گام فراتر رفت و تجهیزات و محصولات که در کشورهای خودکامه برای مخابرات و فناوری اطلاعات و همچنین دیگر زیرساخت‌های حیاتی مانند حمل‌ونقل، آب و زنجیره غذایی ساخته می‌شود را ممنوع کرد.

مخابرات و ۱۰۰۰ میلیارد تومان لاوصولی

برای تحقق نوسازی شبکه مخابرات کشور به منظور خدمت‌رسانی شایسته به مشتریان، منابع مالی لازم است تا با حمایت از مجموعه مخابرات، حوزه ارتباطات کشور به سمت خدمات مبتنی بر اقتصاد دیجیتال و فیبر نوری حرکت کند.

به گزارش ایسنا، محمدرضا بیدخام با بیان این مطلب اظهار کرد: اگر مخابرات نتواند سرویس دهی مناسب و مطلوب داشته باشد، بسیاری از صنایع و کارخانجات تجهیزات مخابراتی با خطر از دست دادن درآمد خود روبرو می‌شوند.

مدیرکل ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت مخابرات ایران افزود: اکنون کارخانجات تولید فیبر و کابل سازی با ۲۰ درصد ظرفیت کار می‌کنند و اگر مخابرات نتواند به عنوان بزرگ‌ترین مشتری این صنایع، سرویس دهی مناسب داشته باشد، بسیاری از این کارخانجات با توقف تولید و حتی بیکاری کارکنان مواجه می‌شوند.

وی با بیان اینکه مشتریان هم در حوزه تلفن ثابت و هم دیتا باید پایدار شبکه را احساس کنند؛ گفت: عدم وجود منابع مالی لازم برای توسعه بازسازی شبکه و سرقت کابل‌های مخابراتی از مشکلات موجود است.

بیدخام گفت: در حال حاضر حدود ۱۰۰۰ میلیارد تومان لاوصولی در شرکت داریم، با توجه به تورم و افزایش حقوق پرسنل و میزان زیادی از درآمد صرف منابع انسانی می‌شود که اگر این منابع تأمین نشود، مشکلات مربوط به کارکنان ادامه می‌یابد.

وی که در یک برنامه رادیویی سخن می‌گفت، تأکید کرد: شرکت مخابرات اگر به اینجای رسیده به واسطه زحمات و تلاش‌های عزیزان بازنشسته است، برند شرکت مخابرات قدیمی‌ترین برند ارتباطی کشور است که اگر ارتقاء و توسعه پیدا کرده به واسطه این عزیزان بوده و مطالبات قانونی آنها قطع به یقین باید پرداخت شود و هیات مدیره مصوبات خوبی در این زمینه دارد که امیدواریم با تأمین منابع لازم این امر محقق شود.

بیدخام گفت: مصوبه مجلس شورای اسلامی مبنی بر استخدام اینتارگران شاغل در ارگان‌ها و سازمان‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است و در صورت تأمین منابع مالی موردنیاز از سمت دولت این امر محقق می‌شود.

تغییرات امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری آهنگ سهام کیان به شماره ثبت ۳۹۵۱۵ و شناسه ملی ۱۴۰۰۶۱۲۶۹۷۴

ثبت شده به شماره ۱۱۴۵۴ نزد سازمان بورس و اوراق بهادار
پیرو صورتجلسه مجمع صندوق سرمایه‌گذاری آهنگ سهام کیان در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۲۹ و تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار، حق الزحمه حسابرس و کارمزد متولی صندوق تغییر یافت. جهت کسب اطلاعات بیشتر به تارنمای صندوق به نشانی www.kianfunds4.ir مراجعه فرمایید.

تغییرات امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله خاصی کیان به شماره ثبت ۵۲۸۶۷ و شناسه ملی ۱۴۰۱۰۶۵۷۲۵۵

ثبت شده به شماره ۱۱۹۲۴ نزد سازمان بورس و اوراق بهادار
پیرو صورتجلسه مجمع صندوق سرمایه‌گذاری قابل معامله خاصی کیان در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۳۰ راس ساعت ۱۴:۰۰ و تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار، هزینه آجومان نرم افزار و حق الزحمه حسابرس صندوق تغییر یافت. جهت کسب اطلاعات بیشتر به تارنمای صندوق به نشانی www.kianfunds6.ir مراجعه فرمایید.

تغییرات امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار مبتنی بر سکه طلای کیان به شماره ثبت ۴۲۳۶۰ و شناسه ملی ۱۴۰۰۷۲۳۶۱۲۲

ثبت شده به شماره ۱۱۵۵۶ نزد سازمان بورس و اوراق بهادار
پیرو صورتجلسه مجمع صندوق سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار مبتنی بر سکه طلای کیان در روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۸ و تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار، حق الزحمه حسابرس صندوق تغییر یافت. جهت کسب اطلاعات بیشتر به تارنمای صندوق به نشانی www.kianfunds7.ir مراجعه فرمایید.

تغییرات امیدنامه صندوق سرمایه‌گذاری ندای ثابت کیان به شماره ثبت ۵۲۷۲۳ و شناسه ملی ۱۴۰۱۰۵۱۷۲۶۷۵

ثبت شده به شماره ۱۱۹۱۷ نزد سازمان بورس و اوراق بهادار
پیرو صورتجلسه مجمع صندوق سرمایه‌گذاری ندای ثابت کیان در روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۲۳ راس ساعت ۱۴:۰۰ و ۱۴:۳۰ و تأیید سازمان بورس و اوراق بهادار، اصلاح ماده ۹ امیدنامه و حق الزحمه حسابرس صندوق تغییر یافت. جهت کسب اطلاعات بیشتر به تارنمای صندوق به نشانی www.kianfunds7.ir مراجعه فرمایید.